

מסורת הש"ס

(ב) מנהגין מה... (ג) ומהנהגין מה... (ד) מנהגין מה... (ה) מנהגין מה... (ו) מנהגין מה... (ז) מנהגין מה... (ח) מנהגין מה... (ט) מנהגין מה... (י) מנהגין מה... (יא) מנהגין מה... (יב) מנהגין מה... (יג) מנהגין מה... (יד) מנהגין מה... (טו) מנהגין מה... (טז) מנהגין מה... (יז) מנהגין מה... (יח) מנהגין מה... (יט) מנהגין מה... (כ) מנהגין מה... (כא) מנהגין מה... (כב) מנהגין מה... (כג) מנהגין מה... (כד) מנהגין מה... (כה) מנהגין מה... (כו) מנהגין מה... (כז) מנהגין מה... (כח) מנהגין מה... (כט) מנהגין מה... (ל) מנהגין מה...

לא משום דליס ביה הכלא... כלל חכמה אית ביה ואפי' פטור... כרבי: ולטעמין נעבדי... דהא בעשרה מיהא מודית דש חכמה: מיסא יפה. שימות מהר: דמנוול. שנעשה אנרסי: ממנו ולא לטובו. בית גבוה מרה"ר שאלו ליפול ממנו לרה"ר חייב במעקה

שור שנגח את הפרה פרק חמישי בבא קמא

נא.

עין משפט
גר מצוה

אמרין אין הבל למיתה כו'. והמקשה היה סוגר לענין חטט שיך שפיר אין חטט למיתה אבל יש חטט לנוקין אבל לענין הכל היה סוגר דלי יש הכל למיתה יש הכל לנוקין ולי אין הכל למיתה לנוקין נמי אין הכל: נעבד פחותה פשטה והשאל ממנה טריפות ולדס לטריפות דנחמה וכן כללו טריפות (מולין דף מג. וסס) ומימי רחיה מליז וקשה לרי"ם דמחלק ביניהם: בור של שני שותפין היכי משכחת זה. ולא צעי למימר שהפקירו רשותן וזכין דפטור לכלי עלמא דפרשיטי דנחמתי (לעיל דף כח: וסס) ולא צעי למימר כגון שחפר זה עשרה וזה עשרים דלמן לקמן דלולס מיבין דלכור עשרה דמתימין קאי:

האחרון חייב. דוקא היתא שלל היה ממחילה אבל דלשן מ' זה ט' כולס מיבין בזקין כמו זה ו' זה עשרים: בור ו' ובא אחר והשלימו לעשרים. והוא הדין ל"א למאי דפרין עלה מפיד וכידי ומשני הא רבי והא רבנן: שלל

מגואי לא הוי עשרה א"ל כגון דחק מגואי אי הכי כי לא הוי נמי מאבראי עשרה משכחת לה דהוי מגואי עשרה כגון דחק בה מפי אלא היינו טעמא דר"ג סבר זמריסא דתורא לארעא כמה הוי ארבעה אריתא דדלאי כמה הוי שיחא הא עשרה יאישתכח דכי קא מחבט מעשרה הוא דקא מחבט אלא מתני' דקתני מה בור שהוא כרי להמית ו' טפחים אף כל שיש בו כרי להמית ו' טפחים בשיחא נמי כרי אמי אמי מתני' דאינגדר לכור: מתני' בור של שני שותפין עבר עליו הראשון ולא כסהו והשני ולא כסהו והשני חייב: ג' אמרי בור של שני שותפין היכי משכחת לה הניחא אי סבירא לן כר"ע דאמר בור ברשותו חייב משכחת לה בחצר של שניהם ובור של שניהם והפקירו רשותן ולא הפקירו בורן אלא אי סבירא לן בור ברשותו פטור היכי משכחת לה דחייב עליה כרה"ר וברה"ר בור של שני שותפין היכי משכחת לה אי דשוו שליח תרווייהו ואמרי ליה זיל כרי לן ואול כרה לרו * * * אין שליח לדבר עבירה ואי דכרה האי חמשה והאי חמשה נסתלקו להו מעשה ראשון הניחא לרבי ולנוקין משכחת לה אלא לרבי ולמיתה ולרבנן בין למיתה בין לנוקין היכי משכחת לה אמר רבי יוחנן כגון שעקרו שניהן חוליא בתא אחת והשלימו לעשרה מאי רבי ומאי רבנן דתניא "אחד החופר בור תשעה ובא אחר והשלימה לעשרה רבי האחרון חייב רבי אומר אחר אחרון למיתה ואחר שניהם לנוקין מאי טעמא דרבנן דאמר קרא כ' יפתח וכי יכרה * * * אם על פתיחה חייב על כרייה לא כל שכן אלא להביא כורה אחר כורה שסילק מעשה ראשון ורבי אמר לך הנהו מצורד צריכי כדאמרינן ורבנן נמי מצורד צריכי אלא היינו טעמא דרבנן דאמר קרא כי יכרה איש בור אחד ולא שנים ורבי ההוא מיבעי ליה * * * כי יכרה איש בור ולא שור בור ורבנן תרי איש בור כתיבי ורבי * * * אידי דכתב האי כתב האי וממאי דלחיובי בתרא דלמא לחיובי קמא לא סלקא דעתך דאמר קרא והמת יהיה לו ההוא דקא עביד מיתה והאי והמת יהיה לו מבעי ליה לכדברא דאמר רבא שור פסולי המוקדשין שנפל לכור פטור שנאמר והמת יהיה לו במי שהמת שלו אמרי ולא ממילא שמעת מינה דבההוא דעבד מיתה עסקינן: ת"ד "אחד החופר בור עשרה ובא אחר והשלימה לכ' ובא אחר והשלימה לשלשים כולן חייבין ורמינהו אחד החופר בור עשרה ובא אחר וסייד וכייד האחרון חייב ליבא

שור שנגח נמי פטור דכמי שור רעהו ולא שור הקדש: לאו ממילא כו'. כלומר תמי שמעת מיניה: היה בו הכל כל כך זה שניידו קלרו: כייד. עשה בו זיורין כמלס נטיח הסד שטח בו לימח

מוסף רש"י

בית הסקילה היה גבוה שתי קומות. ומפיל משם לבור (והנהגין מה). וקודמו שלו. שהיה מפיל מעמד ולא מיסא (וסס). מיתה יפה. שימות מהר (וסס). אין שליח לדבר עבירה. אין שליח משני שליח לדבר עבירה אלא הרי הוא כעשה מלאו (ועיקורין כו.). דלכור לקלקל רה"ר (לפסו ג). האחרון חייב. כן מת בו הכו כן היתא. ועממא מרס לקמן מקרי ויכיר (י). אחר אחרון למיתה. אם מת השור לא ילס עשמיס לין כסס ללוס. דעי טפחים לין כסס כרי להמית (וסס). אחר שניין לנוקין. דלס חוק השור ולא מת ילמנו כן עניסס (וסס). אם על פתיחה חייב. שפירו אחר וססה וכל אחר ונילו (כעיל מסו). ולא שור בור. ולא כי יכרה שור בור (לעיל יס מסו). שור בור (לעיל יס מסו). שור פסולי המוקדשין. שפירו דקרינא ביה שור רעהו אחר שפדלו (לפסו כו.). במי שהמת שלו. שיכל למכור הנילו. יל אה שאף על פי שפטה עטון קטורה. דלמתינן נמי פסולי המוקדשין שנטו נמס' ככרות פסקי עי (טו). מוכח ולא ניה כשר ולא חלב ואלמלא ולא לנדין. מכאן שאין שותפין אלא הקדשים להלמן ללכס (לפסו ג).

תורה אור השלם

- 1. לא חקם ולא תטר את בני עמך ואהבה לדבר כבוד אני יי' ויקרא יי' ח
- 2. כי תבנה בית חדש וקבעת מקדש לנגד ולא תשית עמך בביתך כי יפל ויפול מקנה.
- 3. ובי יפתח איש בור או כי יכרה איש בר ולא יקנה ויפול שוקו שור או שמה כולג
- 4. בעל הבור ישלם כסף השב לבצעלו ודמתי יהיה שמת כל לר

הנהגות רב"ח

- (א) גמ' כי הכי ואם חוק כי כלי: (ב) שם מתנו ולא לחובי כולו ובי ונפול לחובי ובי ונפול ממוס: (ג) רש"י דיה שור פסולי ובי על סתן דקרינא לא שור רעהו היתא ויבי עין רש"י לקמן דף ג' ע"ב:

גליון הש"ס

נביא אין שליח לדבר עבירה. עין מגיל סיב מהלכות רחל הלכה ג ונעוול חק מנייה שור ג דיה וכו' חוטה: שם ב יכרה איש בור ולא שור בור. לעיל דף יט ע"ב: רח"ה ד"ה בור ו' וכו' רח"ה ל"א. עין לעיל דף י ע"ב חו"ה ד"ה מאי קעבדי: